

Na procura da Pegada do Boi

Salvador Castro Otero

A Buenaventura Aparicio Casado por todo o que me ensinou e por todo o que me fixo desexar saber.

"Love me like a rock"

Paul Simon

E curioso pero semella que as pedras se confabulan connosco, digo que se confabulan porque "fabulan con" dalgún xeito son os nosos cómplices na memoria e no misterio. Non é doado imaxinar unha rocha que poida falar da festa do Millo Corvo de Meiro como A Pegada do Boi. Unha pegada, un anaco de lembranza, unha mostra do noso paso, e un boi que abre a terra para a semente. A pegada do boi venenos dicir que o futuro se sementa dende a memoria e por ende debe ser conservada nunha laxe, nun cantar, nun nome, nun tipo de millo...

Cando os camiños comezaron a non ser transitados, as penas deixaron de ser visitadas e o musgo comezou a cubrilas e a contemplación foi substituída pola rememoración lonxana, a nosa pegada convertiuse en obxecto de pescudas e comentarios.

A mediados dos anos 70 doña Emilia Estévez quería immortalizar os topónimos, foi na procura do nome dos lugares e deu conta da nosa pedra. Na súa obra di que "a laxe destruída con pegadas de boi, cabra e ovella." Esta nova da ilustre investigadora parecía un certificado de defunción.

Aproximadamente un lustro máis tarde o antropólogo e arqueólogo Don Buenaventura Aparicio Casado aportaba, en nota do 6-IX-79, máis datos sobre o tema: "Nos montes que levan Hermelo, existiu, ata hai uns dez anos, unha laxe na que aparecían grabadas as pegadas ou improntas de diferentes animais, bois, cérvidos ou caprinos. Crese que pasou o Museo Massó."

Esta é a última nota sobre o tema que figura no Arquivo da Biblioteca do Museo de Pontevedra. Sorprende este feito se temos en conta que o citado Buenaventura Aparicio, guiado por un veciño de Meiro, chegou ata a pedra e fixo unha descrición e rexistro fotográfico.

A partir de aí o petroglifo foi obxecto de esquecemento e de comentarios varios. ¿Era o descrito por Aparicio o mesmo do que falaba Emilia Estévez?

En datas recentes, conducidos por don Manuel Currás Freire, veciño de Meiro, este cronista e a presidenta da

Asociación Cultural de Meiro dona Victoria Martinez visitamos a laxe. A mesma está no medio dunhas rochas que foron canteira, situada entre A Costa e o Pousadouro. A laxe está lixeiramente derruída polo aproveitamento para a construción o que pode estar na orixe da nota apuntada por dona Emilia. Agora ben, os grabados aínda se conservan.

Sobre a importancia dos mesmos, que efectivamente representan a pegada dun boi e doutros animais -estas teñen un tamaño menor- posiblemente cabras e coellos, non podo dar unha opinión definitiva. Sen descartar a orixe natural, esaxentes xeolóxicos son quen de crear as formas máis vaniopintas, creo que máis ben detrás destas figuras está a man do home.

Posiblemente o autor desta obra sexa un cantejlo que, amante da natureza, quixo deixar na memoria' as súas observacións. Sería potico rigoroso adscribir estas formas a época prehistórica pois a morfoloxía das mesmas afástanse grandemente da que é característica da época do bronce oxi do ferro. Estamos diante dunha testemuña que case con toda seguridade ten uns cantos centos de anos aínda que

sería difícil precisar cántos polo que deixo este tema para mentes máis doctas cá miña.

Quero acabar esta nota cunha fermosa historia que Victoria me contou, a dunha muller que, cando viña de Ermelo a Meiro, poñía sempre o seu pé na pegada do boi, acaso para que lle dese a forza que lle axudase a vivir cada novo acontecemento. Convén pois que na recuperación da memoria do nome e da laxe da Pegada do boi atopen, como aquela muller, os mozos a ocasión para vivir a modernidade como dicía a canción "pisando forte".

Panorámica xeral da laxe da Pegada do Boi.

Detalle da Pegada do Boi. Meiro.